

**ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра підприємництва, обліку та фінансів
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету

 Наталя КИРИЧЕНКО

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 28 ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітній рівень бакалавр
(бакалавр, магістр)

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація
(освітньо-професійна програма) «Фінанси, банківська справа та страхування»
(назва спеціалізації, освітньої програми)

факультет ЕКОНОМІЧНИЙ
(назва факультету)

2025–2026 навчальний рік

Робоча програма _____ дисципліни «Фінансовий облік» _____ для
(назва навчальної дисципліни)
здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, що навчаються за
освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування»,
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Розробники:

*Інеса ШЕПЕЛЬ, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів, к.е.н.,
доцент*

(автори, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри
підприємництва, обліку та фінансів
Протокол від «28» _____ серпня _____ 2025 року № 1

Завідувач кафедри

Алла КАРНАУШЕНКО

«28» _____ серпня _____ 2025 року

Схвалено методичною комісією економічного факультету
Протокол від «29» _____ серпня _____ 2025 року № 1

Затверджено на Вченій раді економічного факультету
Протокол від «29» _____ серпня _____ 2025 року № 1

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Змістових частин – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>072 Фінанси, банківська справа та страхування</u>	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		3-й	-
Загальна кількість годин – 90/90		Семестр	
		5-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		22 год.	-
		Практичні, семінарські	
		22 год.	-
		Лабораторні	
		0 год.	-
		Самостійна робота	
		46 год.	-
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 44/46 (49%/51%)

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Фінансовий облік» спрямована на професійну підготовку здобувачів вищої освіти, що розкриває теоретичні та практичні аспекти здійснення фінансового обліку господарюючих суб'єктів.

Метою дисципліни «Фінансовий облік» є формування у студентів системи знань, практичних навичок з методики обліку грошових коштів, необоротних активів, власного капіталу, зобов'язань, доходів, фінансових результатів діяльності підприємства; складання форм фінансової звітності та підготовки та надання фінансової інформації різним користувачам для розробки, обґрунтування й прийняття рішень щодо ефективності діяльності господарюючого суб'єкта.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Фінансовий облік» є:

З метою виконання визначеної мети і основних завдань курсу протягом періоду вивчення дисципліни перед студентами ставляться такі *завдання*:

□ досконало знати нормативно-правові засади фінансового обліку та володіти практичними навичками щодо методики здійснення облікового процесу і складання відповідної фінансової звітності;

□ визначити поняття, предмет, метод і фінансового обліку, а також його місце і роль у системі національного права і економіки України;

□ знати та вміло застосовувати принципи нормативно-правового, технічного, та інших видів забезпечення облікового процесу;

досконало знати алгоритм формування і аналізу основних форм фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- порядок організації фінансового обліку грошових коштів, необоротних активів, власного капіталу, довгострокових та поточних зобов'язань; витрат діяльності, доходів за видами діяльності; фінансових результатів, а також порядку складання фінансової звітності;

- законодавчу і нормативно-правову базу організації бухгалтерського обліку в Україні;

- принципи, методи і процедури обліку на підприємствах різних форм власності;

- способи забезпечення зіставності показників фінансової звітності.

уміти:

- обумовлювати облікову політику підприємства;

- складати первинні документи відповідно до вимог чинного законодавства;

- організувати синтетичний і аналітичний облік за прогресивною формою бухгалтерського обліку;

- забезпечити зв'язок фінансового і податкового обліку;

- використовувати дані бухгалтерського обліку для прийняття збалансованих управлінських рішень, здійснення контролю і аналізу показників фінансово-господарської діяльності підприємств.

сформувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Фахові компетентності спеціальності:

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування

Програмні результати навчання:

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістова частина 1. Основи побудови фінансового обліку та особливості ведення фінансового обліку активів

Робочою програмою передбачено розподіл дисципліни «Фінансовий облік» на дві змістовні частини, протягом одного семестру.

Змістова частина 1 Основи фінансового обліку

Тема 1. Загальнотеоретичні основи фінансового обліку.

Фінансовий облік на підприємствах складова частина системи бухгалтерського обліку в Україні. Взаємозв'язок фінансового обліку з іншими економічними дисциплінами. Сутність, мета та завдання фінансового обліку. Предмет та об'єкти фінансового обліку. Сфера застосування фінансового обліку. Організація фінансового обліку на підприємстві. Форми організації обліку на підприємстві. Форми бухгалтерського обліку (журнально-ордерна, меморіальна-ордерна, спрощена, комп'ютерна (автоматизована)). Облікова політика підприємства, її складові, рівні. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні». Сутність та призначення стандартів бухгалтерського обліку. Організація документообороту і зберігання документів. Характеристика програмних продуктів для ведення фінансового обліку та складання звітності в Україні.

Тема 2. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості.

Облік касових операцій. Операцій з іншими грошовими коштами: грошові документи та грошові кошти в дорозі, електронні гроші. Обробка касових операцій. Синтетичний та аналітичний облік касових операцій. Порядок ведення касової книги. Первинні касові документи та порядок їх ведення. Ліміт каси та порядок його розрахунку. Грошові документи, порядок їх погашення та зберігання. Інвентаризація каси, порядок її проведення та оформлення результатів згідно чинного законодавства.

Облік операцій на поточному та інших рахунках в банках. Порядок відкриття та закриття банківських рахунків. Документи необхідні для відкриття рахунку в національній та іноземній валютах. Документування банківських операцій. Виписка банку та порядок її обробки. Облік валютних

коштів та курсових різниць. Облік операцій з продажу та придбання безготівкової іноземної валюти. Відображення обліку грошових коштів на рахунках бухгалтерського обліку, регістрах синтетичного обліку та звітності.

Організація та оформлення договорів купівлі-продажу товарів робіт, послуг. Облік поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи послуги. Методика відображення в обліку розрахунків з покупцями та замовниками за реалізовану продукцію, роботи, послуги та за іншими операціями. Податковий облік розрахунків з покупцями та замовниками. Методи розрахунку резерву сумнівних боргів, його використання та відображення у звітності. Нетоварна дебіторська заборгованість по розрахунках за авансами виданими, підзвітними особами та за іншими операціями (рахунки 371-377). Класифікація та облік довгострокової дебіторської заборгованості.

Відображення обліку дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів на рахунках бухгалтерського обліку, регістрах синтетичного обліку та звітності

Тема 3. Облік основних засобів, інших необоротних активів та нематеріальних активів.

Методологічні основи обліку основних засобів. Оцінка основних засобів. Документальне оформлення наявності, руху основних засобів та їх обробка. Синтетичний та аналітичний облік надходження основних засобів. Синтетичний та аналітичний вибуття основних засобів. Методи нарахування та обліку амортизації основних засобів. Облік витрат на ремонт та покращення основних засобів. Відображення в обліку оренди основних засобів. Особливості оцінки та обліку інших необоротних матеріальних активів (класифікація, документування, методи нарахування амортизації).

Методологічні основи обліку нематеріальних активів. Оцінка нематеріальних активів. Відображення наявності та руху нематеріальних активів у первинних документах і на рахунках обліку. Амортизація нематеріальних активів. Відображення в обліку переоцінки і зменшення корисності нематеріальних активів. Відображення обліку необоротних активів на рахунках бухгалтерського обліку, регістрах синтетичного обліку та звітності.

Тема 4. Облік фінансових інвестицій.

Поняття поточних фінансових інвестицій. Загальна характеристика рахунків. Документування господарських операцій. Аналітичний облік поточних фінансових інвестицій. Облік операцій з поточними фінансовими інвестиціями. Сутність інвестиційної нерухомості. Визнання та оцінка інвестиційної нерухомості. Переведення нерухомості до інвестиційної нерухомості або виведення її інвестиційної нерухомості. Вибуття інвестиційної нерухомості. Розкриття інформації про інвестиційну нерухомість у примітках до фінансової звітності. Інвестиції: поняття та оцінка.

Характеристика рахунку

14 «Довгострокові фінансові інвестиції». Відображення довгострокових фінансових інвестицій на рахунках бухгалтерського обліку, регістрах синтетичного обліку та звітності.

Тема 5. Облік запасів, витрат виробництва та виходу продукції

Економічний зміст запасів і завдання їх обліку. Оцінка запасів. Методи оцінки вибуття запасів. Синтетичний облік виробничих запасів. Аналітичний облік виробничих запасів. Відображення на рахунках бухгалтерського обліку руху виробничих запасів.

Характеристика та класифікація витрат виробництва. Синтетичний і аналітичний облік витрат виробництва. Характеристика методів калькулювання. Облік готової продукції. Документальне оформлення надходження і використання готової продукції. Синтетичний та аналітичний облік готової продукції, відображення в регістрах синтетичного обліку та звітності.

Тема 6. Облік власного капіталу і забезпечення зобов'язань

Визначення власного капіталу, його структура та призначення за окремими організаційно-правовими формами (ПАТ, ПрАТ, ТОВ, та ін.). Облік зареєстрованого, пайового капіталу та капіталу в дооцінках. Облік додаткового та резервного капіталу. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків) вилученого та неоплаченого капіталу. Відображення в обліку формування та змін зареєстрованого капіталу.

Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів. Облік цільового фінансування та цільових надходжень. Відображення з обліку власного капіталу у звітності.

Тема 7. Облік зобов'язань.

Поняття, визнання, оцінка та класифікація зобов'язань в бухгалтерському обліку. Облік поточних та довгострокових кредитів банків. Облік зобов'язань за виданими векселями. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями випущеними за номінальною вартістю, з премією та дисконтом. Облік розрахунків з вітчизняними та іноземними постачальниками: порядок заключення угод, документування операцій. Податковий облік розрахунків з постачальниками та підрядниками. Облік розрахунків з бюджетом за прямими та непрямими податками. Відображення обліку зобов'язань у регістрах синтетичного обліку та звітності.

Тема 8. Облік розрахунків з оплати праці та ЄСВ

Заробітна плата: поняття, функції, види та форми. Регулювання заробітної плати в Україні. Порядок нарахування та документування заробітної плати при різних формах та системах оплати праці. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за виплатами працівникам. Види утримань із заробітної плати та порядок відображення їх в обліку (ПДФО, військовий збір). Методика відображення в обліку нарахування та виплати заробітної плати працівникам.

Допомога з тимчасової втрати працездатності та інші види допомоги, методика їх нарахування та облік. Порядок нарахування відпускних та премій. Єдиний соціальний внесок, порядок його нарахування та сплати. Облік розрахунків підприємства за ЄСВ. Відображення з обліку оплати праці у звітності.

Тема 9. Облік доходів, витрат і фінансових результатів.

Поняття та визнання доходів, витрат відповідно до П(С)БО. Класифікація доходів і витрат за видами діяльності. Облік витрат операційної, фінансової, інвестиційної та іншої діяльності підприємства. Порядок закриття, списання витрат діяльності підприємства на фінансові результати.

Загальна характеристика рахунків 9-го класу «Витрати діяльності. Первинний і зведений облік реалізації продукції (робіт, послуг). Синтетичний облік витрат діяльності за окремими видами діяльності. Економічний зміст і нормативно-інструктивне забезпечення обліку доходів. Класифікація доходів за видами діяльності. Загальна характеристика рахунків 7-го класу «Доходи і результати діяльності». Синтетичний і аналітичний облік формування фінансового результату. Облік використання прибутку. Облік розрахунків з учасниками. Порядок визначення фінансових результатів діяльності підприємств та відображення в їх обліку і звітності.

Тема 10. Підходи до формування основних форм фінансової звітності.

Регулювання фінансової звітності в Україні. Якісні характеристики та принципи підготовки фінансової звітності. Сутність, мета, склад та елементи, порядок складання та подання фінансової звітності. Строки подання фінансової звітності та відповідальність за порушення.

Мета, структура і техніка складання фінансового звіту «Баланс (Звіт про фінансовий стан)». Мета, структура і техніка складання фінансового Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід). Мета, структура і техніка складання фінансового Звіту про рух грошових коштів. Мета, структура і техніка складання фінансового Звіту про власний капітал. Порядок складання Приміток до річної фінансової звітності. Взаємозв'язок форм фінансової звітності.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістова частина 1. Основи фінансового обліку						
Тема 1. Загальнотеоретичні основи фінансового обліку	8	2	2	-	-	4
Тема 2. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	10	2	2	-	-	6
Тема 3. Облік основних засобів, інших необоротних активів та нематеріальних активів	8	2	2	-	-	4
Тема 4. Облік фінансових інвестицій.	8	2	2	-	-	4
Тема 5. Облік запасів, витрат виробництва та виходу продукції	8	2	2	-	-	4
Тема. 6. Облік власного капіталу і забезпечення зобов'язань	8	2	2	-	-	4
Тема 7. Облік зобов'язань	8	2	2	-	-	4
Тема 8. Облік розрахунків з оплати праці та ЄСВ	8	2	2	-	-	4
Тема 9 Облік доходів, витрат і фінансових результатів	8	2	2	-	-	4
Тема 10. Підходи до формування основних форм фінансової звітності	12	4	2	-	-	6
ПКЗЧ 1	4	-	2	-	-	2
Усього годин	90	22	22	-	-	46

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Тема 1. Загальнотеоретичні основи фінансового обліку	2
2	Тема 2. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	2
3	Тема 3. Облік основних засобів, інших необоротних активів та нематеріальних активів	2
4	Тема 4. Облік фінансових інвестицій.	2
5	Тема 5. Облік запасів, витрат виробництва та виходу продукції	2
6	Тема 6. Облік власного капіталу і забезпечення зобов'язань	2
7	Тема 7. Облік зобов'язань	2
8	Тема 8. Облік розрахунків з оплати праці та ЄСВ	2
9	Тема 9 Облік доходів, витрат і фінансових результатів	2
10	Тема 10. Підходи до формування основних форм фінансової звітності	4
	Разом:	22

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Тема 1. Загальнотеоретичні основи фінансового обліку	2
2	Тема 2. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	2
3	Тема 3. Облік основних засобів, інших необоротних активів та нематеріальних активів	2
4	Тема 4. Облік фінансових інвестицій.	2
5	Тема 5. Облік запасів, витрат виробництва та виходу продукції	2
6	Тема 6. Облік власного капіталу і забезпечення зобов'язань	2
7	Тема 7. Облік зобов'язань	2
8	Тема 8. Облік розрахунків з оплати праці та ЄСВ	2
9	Тема 9 Облік доходів, витрат і фінансових результатів	2
10	Тема 10. Підходи до формування основних форм фінансової звітності	2
	ПК ЗЧ 1	2
	Разом:	22

6. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота здобувачів має своєю метою забезпечити розширення й поглиблення теоретичних і практичних знань у сфері фінансового обліку; набути уміння застосувати теоретичні знання при вирішенні конкретних облікових завдань; шукати сучасні наукові досягнення і застосовувати їх при організації фінансового обліку на конкретному підприємстві при складанні фінансової звітності.

Самостійна робота передбачає опрацювання навчально-програмного матеріалу (нормативні документи, П(С)БО, ПКУ, монографії, брошури, статті, публікації, періодичні видання та ін.) з будь-якого проблемного питання як у теоретичному, так і в практичному їх аспекті. Здобувач самостійно розв'язує домашнє завдання, вивчає матеріал курсу в процесі підготовки до практичних занять та семінарів, а також в цілому перед сесією. Крім цього здобувач формує опорний конспект лекційного матеріалу, тези доповідей, презентацій, проходження онлайн-курсів в рамках неформальної освіти.

Перелік тем для самостійного опрацювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Тема 1. Загальнотеоретичні основи фінансового обліку	4
2	Тема 2. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	6
3	Тема 3. Облік основних засобів, інших необоротних активів та нематеріальних активів	4
4	Тема 4. Облік фінансових інвестицій.	4
5	Тема 5. Облік запасів, витрат виробництва та виходу продукції	4
6	Тема 6. Облік власного капіталу і забезпечення зобов'язань	4
7	Тема 7. Облік зобов'язань	2
8	Тема 8. Облік розрахунків з оплати праці та ЄСВ	4
9	Тема 9 Облік доходів, витрат і фінансових результатів	4
10	Тема 10. Підходи до формування основних форм фінансової звітності	6
	Підготовка ПК ЗЧ 1	2
	Разом	46

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання – це різновид самостійної роботи, яка визначається як, спрямована на вивчення і оволодіння матеріалом навчальної дисципліни без участі викладача. Реферати стимулюють до більш глибокого вивчення предмета, розвивають вміння користуватися навчальною літературою і законодавством, складати бібліографію.

Складення реферату передбачає вибір теми, опрацювання запропонованої та додаткової літератури, складення плану, написання реферату. Реферат має бути виконано самостійно. Мета написання реферату полягає у набутті здобувачем знань з фінансового обліку, вміння і навичок працювати з науковою літературою і нормативно-правовими актами, самостійно аналізувати і узагальнювати матеріал, робити і формулювати власні висновки та пропозиції.

За допомогою рефератів здобувач глибше вивчає найбільш складні проблеми навчальної дисципліни, вчиться правильно оформлювати роботу та докладати результати своєї праці. Виконання індивідуального завдання сприяє формуванню у здобувачів інтелектуальних якостей, необхідних майбутньому фахівцю, виховує у здобувачів стійкі навички постійного поповнення своїх знань, самоосвіти, сприяє розвитку працелюбності, організованості й

ініціативи.

Підготовка реферату включає в себе наступні *етапи*:

1. Вибір теми;
2. Підбір і вивчення спеціальної літератури та нормативно-правових актів
3. Складання плану реферату;
4. Викладення змісту теми;
5. Оформлення реферату,
6. Усний виклад реферату.

7. При використанні цитат з літературних та наукових джерел слід пам'ятати, що вони необхідні для підтвердження у списку джерел. При цьому автор повинен дотримуватися політики академічної доброчесності. Здобувачу доцільно звернути увагу на такі характерні недоліки, які трапляються при написанні реферату: механічне, дослівне переписування використаної літератури; поверховий, не аргументований виклад основних теоретичних положень; невідповідність між змістом роботи та її планом; абстрактний виклад теми, відсутність посилань на чинне законодавство України; недбалість і неграмотність викладу.

Після написання реферату здобувач повинен докласти його зміст на практичному занятті. Автор роботи має викласти основні положення розділів та підрозділів свого дослідження, обґрунтувати наукову і практичну значимість обраної теми, сформулювати пропозиції чи рекомендації. Після виступу, при необхідності, відповісти на запитання викладача та інших учасників практичного заняття.

Перелік тем наукових рефератів з Фінансового обліку для самостійної роботи здобувачів

1. Відступлення права вимоги: фінансовий облік
2. Фінансовий облік у ФОП на загальній системі оподаткування.
3. Інвентаризація в умовах карантину.
4. Розрахунок та фінансовий облік відпускних в період карантину.
5. Фінансовий облік основних засобів придбаних з відстроченням платежу.
6. Фінансова звітність підприємства в контексті національних та міжнародних стандартів фінансової звітності.
7. Проблеми обліку неліквідних запасів підприємства
8. Особливості бухгалтерського обліку інтелектуальної власності в господарській діяльності підприємства.
9. Облік державної підтримки аграрних господарств
10. Електронний документооборот у бухгалтерському обліку підприємств.
11. Бухгалтерське діловодство в управлінні бізнесом.
12. Бухгалтерська документація ФОП.
13. Порядок та подання звітності ФОП, дотримання строків та відповідальність.
14. Особливості здійснення торгівельних операцій через Інтернет та їх облік.

15. Дотримання строків подання статистичної звітності та відповідальність за порушення.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції – бесіди і лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають з допомогою аудіо-відеотехніки. Базовою є методика навчання на лекціях із застосуванням мультимедійного методу.

Методи навчання:

1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний. Здобувачі одержують знання на лекціях, опрацювання нормативних документів, стандартів, через презентації для оцінки та здійснення висновків.

2. Репродуктивний метод – застосовують на основі зразка (документа чи реєстра або правил його складання). Здобувачі виконують завдання за інструкціями та алгоритмом.

3. Метод проблемного викладу. Здобувачі вищої освіти, усвідомлюють і запам'ятовують готову інформацію, аналізують та роблять висновки.

4. Дослідницький метод. Проводиться аналіз матеріалу, постановки проблем і завдань. Для активізації навчально-пізнавальної діяльності застосовуються: презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань; застосування наочних матеріалів (реєстрів, журналів, первинної документації, форм фінансової звітності тощо).

Словесні методи - розповідь, пояснення, бесіда; практичні методи - практичні вправи з використанням первинних документів і облікових реєстрів, форм звітності згідно умов практичної чи ситуаційної задачі.

Самостійна робота передбачає використання методів навчання: проблемного викладу, дослідного, частково-пошукового.

Способом виконання завдань самостійної роботи здобувача, зокрема проходження онлайн-курсів Prometheus «Бухгалтерський облік для початківців», за результатами яких відбувається перезарахування вивчених тем в рамках неформальної освіти» (5 балів).

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Використовуються такі методи контролю: метод усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування; метод тестового контролю, поточні роботи ПК ЗЧ 1, та екзаменаційна робота; метод самоконтролю.

Проміжний контроль з дисципліни включає тестовий контроль, перевірка завдань, винесених на домашнє самостійне виконання, оцінка за активність здобувачів на заняттях, тези і виступи на конференціях, створення презентацій. *Проміжний контроль з дисципліни* включає оцінювання результатів самостійного

вивчення теоретичного та практичного матеріалу.

Усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування за кожною темою лекції. Письмовий контроль у вигляді підсумкових контрольних робіт змістової частини (ПКЗЧ), поточного тестування.

Рівень знань, підготовленості, ерудиції, активності студентів на практичних оцінюється викладачем самостійно. За результатами контрольних заходів здобувачам виставляються бали. Максимальна кількість балів, за поточну успішність, у семестрі дорівнює 60-ти балам. Отримані поточні бали додаються до наступних максимально можливих 40 балів, що одержуються здобувачем під час екзамену.

Поточний та підсумковий контроль: підсумкова робота за змістовою частиною (ПКЗЧ 1), екзамен у 5 семестрі.

Критерії оцінювання ПК ЗЧ тестових завдань

ПКЗЧ 1 - Тест складається з 10 завдань, за які здобувач може набрати 5 балів (кожна правильна відповідь оцінюється в 0,5 балів). Тестові завдання з однією правильною відповіддю, тому максимальна кількість балів 5.

Критеріями оцінювання реферативних індивідуальних робіт є повнота розкриття теми, висвітлення сучасного стану та перспективних змін об'єкта дослідження, дотримання логіки та послідовності викладу, володіння матеріалом обраної теми та презентації досліджень (5 балів).

У випадку відсутності здобувача на практичному занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через усне опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах.

Основні методи контролю знань здобувачів:

Форми контролю	Максимальна кількість балів
5 семестр	
Усна перевірка (опитування, розв'язання проблемних вправ) на практичних заняттях, враховуючи, що рівень підготовки здобувача	10 тем × 4 бали = 40 балів
Виконання і захист рефератів, доповідей, індивідуальних завдань	1 робота × 5 бали = 5 бали
участь у міні-дискусіях під час проведення лекцій	10 тем × 0,5 бал = 5 балів
виконання підсумкової контрольної роботи	
ПКЗЧ 1	5 балів
додаткові бали (представлення результатів науково-дослідних робіт, участь у неформальній освіті (професійних курсах, тренінгах, вебінарах; професійному стажуванні; онлайн освіті тощо)	до 5 балів
екзамен	40 балів
Загальна (максимальна) сума балів	100 балів

Підсумковий (семестровий) контроль.

Форма проведення семестрового контролю письмова. Зміст і структура

екзаменаційних білетів та критерії оцінювання визначені рішенням кафедри. Здобувачу надається інформацію про форми контролю, критерії оцінювання на початку семестру, в якому викладається дисципліна. Проводиться підсумковий контроль (екзамен) не більше двох астрономічних годин. Здобувачам, під час проведення дозволяється користуватись лише Планом рахунків. Іншими джерелами (підручниками, конспектами, спеціальною літературою) користуватися заборонено.

Екзаменаційний білет містить питання, які за формою і змістом поділяються на два блоки – теоретичний і практичний (прикладний). Максимальна кількість балів за всіма видами завдань на екзамені дорівнює 40 балів: за теоретичне питання – $2 \cdot 10$ балів = 20 балів; за тести – $5 \cdot 2$ бали = 10 балів; за задачу – $1 \cdot 10$ балів = 10 балів. Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виводиться із суми балів за поточну успішність та за екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали) ПКЗЧ 1											Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	ПКЗЧ	Додатк	Max 40	Max 100
Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5		

T1, T2 ... T10 – теми змістових частин.

ПКЗЧ 1, підсумковий контроль змістової частини

Додаткові бали – за представлення результатів науково-дослідних робіт на конкурсах молодих вчених, конференціях, участь у неформальній освіті (професійних курсах, тренінгах, вебінарах; професійному стажуванні; онлайн освіті тощо).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичні основи організації навчального процесу з викладання курсу «Фінансовий облік» складають:

1. Методичною основою вивчення навчальної дисципліни є «Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

2. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий облік».

3. Шепель І.В. Методичні вказівки для практичних занять з дисципліни «Фінансовий облік» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Кропивницький: ХДАЕУ. 2025. 40 с.

4. Шепель І. В. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи з дисципліни «Фінансовий облік» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Кропивницький: ХДАЕУ. 2025. 25 с.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Шевченко Л.Я., Шендригоренко М.Т. Фінансовий облік активів і пасивів [Текст]: навч. посібник. 2-ге вид., допов. та оновл. Київ: МДУ, 2024. 226 с. https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8932/1/NP_%20Shevchenko%20C%20Shendryhorenko.pdf

2. Фінансовий облік [Текст] : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук [та ін.]. - 4-те вид., доповн. та переробл. - Тернопіль : ЗУНУ, 2024. - 490 с.

3. Крупка Я. Д. Фінансовий облік : підручник; 3-тє вид., доп. та перероб. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук [та ін.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 488 с. <https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/11310791-7df7-43be-9a70-ea8a9095ba61/content>

4. Вакульчик О. М., Васильєва В. Г., Бабенко Л. В. Фінансовий облік І за НП(С)БО: навч. посіб. Дніпро : УМСФ, 2023. 243 с.

5. Фінансовий облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. 616 с.

6. Фінансовий облік і звітність : навчальний посібник / укладачі : С. І. Мельник, І. М. Горбан, Н. С. Марушко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.

7. Потриваєва Н.В., Лугова О.І. Фінансовий облік І. курс лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання Миколаївський національний аграрний університет, 2021, 135 с. <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9451/1/finansovij-oblik-1.pdf>

8. Nazarova, N., Yurchenko, O., Shepel, I., Tkal, Y., Yaremko, I Development of Accounting and Auditing in EU Countries: Comparative Aspect. "Economic Affairs (New Delhi) Vol. 68, No. 01s, pp. 329-334. DOI: 10.46852/0424-2513.1s.2023.35 <http://ndpublisher.in/admin/issues/EAv68n1sz9.pdf>

9. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій (затв. МФУ 30.11.99. №291). URL: <http://www.interbuh.com.ua/ru/documents/oneregulations/19316>.

10. Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”: від 16.07.1999 р. № 996-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

11. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств: затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291 [Електронний ресурс]: Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>

12. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р № 291 [Електронний ресурс]: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

13. Податковий кодекс України [Текст]: прийнятий Законом України від 2 грудня 2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

14. Національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>

Допоміжна

1. Усатенко О.В. Бухгалтерський облік та звітність організацій : навч. посіб. ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2022. – 74 с

2. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. - 388 с. (Серія «На допомогу студенту УДФСУ», т. 94). ISBN 978-966-337-635-6

3. Верига Ю.А., Гладких Т.В., Орищенко М.М. Фінансовий облік: навч. посіб. / Центр навчальної і практичної літератури, Київ, 2019. 438 с.

4. Теловата, М. Т. Фінансовий облік - 1 (у схемах і таблицях) [Електронний ресурс]: навч. посіб. Ч. 1 / М. Т. Теловата, О. В. Петраковська ; Національна академія статистики, обліку та аудиту. - К. : Інтердрук, 2019.; 217 с.

5. Бурлан С. А. Бухгалтерський облік (загальна теорія): навч. посіб. / С. А. Бурлан, Н. В. Каткова. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. 272 с.

6. Шара Є.Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік: навчальний посібник / Центр навчальної літератури, Київ, 2019. 422 с.

7. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах [Текст] : підручник: затв. МОН України для студентів ВНЗ / [В. Я. Плаксієнко [та ін.]]; [за ред. В. Я. Плаксієнка]; М-во освіти і науки України. - 2-е вид., випр. та доп. - К. : Центр учбової літератури, 2024. 520 с.

8. Довбуш В. І., Шитря Ю. В. Вплив євроінтеграційних процесів на стандартизацію обліку в Україні. *Формування ринкових відносин в Україні : збірник наукових праць*. 2020. № 2. С. 39-45.

9. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 20.04.2015 р. № 449 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0508-15>

10. Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон: наказ Міністерства фінансів України №59 від 13.03.1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98>

11. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів: наказ

Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р., №2. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/MF07002>.

12. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів: наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. № 561. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/MF03270>

13. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг сільськогосподарських підприємств: затв. наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555-01#Text>

14. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку: наказ Мінфіну України від 29.12.2000 р. № 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text>

15. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств: Наказ Міністерства аграрної політики України від 4 червня 2009 р. № 390. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0390555-09>

16. Методичні рекомендації щодо застосування спеціалізованих форм первинних документів з обліку виробничих запасів в сільськогосподарських підприємствах: наказ Міністерства аграрної політики України від 21.12.2007 р. № 929. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/FIN35116т>

17. Положення про електронні гроші в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 04.11.2010 р. № 481. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1336-10#n19>.

18. Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Інструкція НБУ № 22 від 21.01.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>

19. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 р № 504/96-ВР. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>

20. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України №265/95-ВР від 06.07.1995 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80#Text>

21. Про затвердження Змін до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 10.02.2019 р. № 37. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0037500-19#Text>

22. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку біологічних активів: наказ Міністерства фінансів України від 29.12.06р. № 1315. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1315201-06#Text>

23. Про затвердження Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств: Наказ Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001 р. № 132. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555-01#Text>

24. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. №433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>

25. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Правління Національного банку України

від 29.12.2017 р. № 148. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text>

26. Про затвердження положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: наказ Міністерства фінансів України № 88 від 24.05.95 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>

27. Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 р. № 116. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF#Text>

28. Про затвердження форми Звіту про використання коштів / електронних грошей, виданих на відрядження або під звіт, та Порядку його складання URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1248-15>

29. Про облікову політику: лист Міністерства фінансів України від 21.12.2005 р. № 31-34000-10-5/27793. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2779201-05#Text>

30. Про обчислення середньої заробітної плати (доходу) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.09.2001р. №1266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1266-2001-%D0%BF#Text>

31. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР № 2346-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>

32. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 5.04.2001 р. № 2346-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text>

Інформаційні ресурси

1. НБУ. URL: <http://www.bank.gov.ua/>
2. Дебет-Кредит: сайт журналу. URL: <https://dtkr.ua/>
3. Комп'ютерна правова бібліотека "Ліга" <http://www.liga.ua>
4. Нормативні акти України <http://www.nau.kiev.ua>
5. Законопроекти України <http://www.zakon.gov.ua>
6. Бухгалтерія <http://www.buhgalteria.com.ua>
7. Урядовий кур'єр <http://www.ukcc.com.ua>
8. Баланс <http://www.balance.dp.ua>
9. Вісник Податкової служби України <http://www.visnuk.com.ua>
10. Газета «Все про бухгалтерський облік» www.vobu.com.ua.